

fugle og tillige Bonn-konventionen om beskyttelse af vilde arter af migrerende dyr og regionale aftaler om specielle arter, indgået i henhold til denne konvention.

Lovforslaget vil endvidere være et godt grundlag for at opfylde forslag til EF-direktiv om beskyttelse af naturlige og delvis naturlige levesteder samt af vilde dyr og planter (Habitatdirektivet), hvis det vedtages. En vedtagelse af direktivforslaget vil næppe nødvendiggøre yderligere lovændringer.

Dispensationsbeføjelserne knyttet til ordningen (jf. afsnit 7) må derfor administreres med væsentlig hensyntagen til disse målsætninger m.v. Ordningen udgør tillige – kombineret med den i forslaget § 67 nævnte beføjelse for miljøministeren til at fastsætte retningslinier for administrationen af bestemmelserne – et grundlag for, at man fra dansk side på administrativt smidig måde kan opfylde yderligere forpligtelser på dette område.

Den selvstændige godkendelse efter naturfredningsloven af etablering af dambrug (herunder udvidelse af bestående dambrug) er ikke opretholdt i lovforslaget. Det skyldes, at den landskabelige kontrol af den slags anlæg (herunder udvidelser og ændringer af dem) kan varetages gennem reglerne i planlægningsloven. Hertil kommer, at de almindelige regler i lovforslagets § 3 om beskyttelse af en række naturtyper, også omfatter dambrugsanlæg, herunder udvidelser og ændringer af disse, f.eks. hvis ændringerne har en landskabelig effekt, jf. formålsbestemmelsen i § 1, idet samtlige de interesser, der er nævnt i § 1, stk. 1, naturligvis kan/skal tages i betragtning ved lovens administration.

2. Den generelle beskyttelsesordning vedrørende naturtyper

I forhold til det tidligere fremsatte lovforslag (L 75) er beskyttelsesordningen for søer og vandløb ført tilbage til lovforslaget. Dette er en konsekvens af, at forslaget til lov om vandløb (L 77) ikke genfremsættes. I lighed med L 77 omfattes naturlige søer, hvis areal er over 100 m², af beskyttelsesordningen. Endvidere omfatter forslaget i overensstemmelse med den gældende retstilstand vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra amtsrådet er udpeget som beskyttede.

§ 3 opregner iøvrigt de naturtyper, som fremover skal omfattes af den generelle beskyttelsesordning og størrelseskriterierne herfor. Størrelsesgrænsen på 2.500 m² indebærer, at naturområderne som udgangspunkt vil være registreret på Kort- og Matrikelstyrelsens kortværk Danmark 1:25.000, medmindre der er sket ændringer, siden kortværkene blev udarbejdet. Som noget nyt er ferske enge, overdrev

og lignende inddraget under beskyttelsen. Endvidere er mosebegrebet ændret for at afklare nogle praktiske afgrænsningsvanskeligheder.

Efter naturfredningsloven kræves der en tilladelse fra amtsrådet, såfremt man ønsker at foretage et indgreb i en af de i §§ 43-43 b nævnte naturtyper. Bestemmelserne foreslås nu udformet som en egentlig forbudsordning, dog med mulighed for dispensation i særlige tilfælde, jf. § 65. Dette svarer til, hvorledes det hidtidige tilladelsessystem har været administreret, især i klagemyndighedens praksis, jf. Skov- og Naturstyrelsens afgørelser i meddelelsesbladet »§ 43 NYT.« Den ændrede formulering indebærer således ikke realitetsændringer i forhold hertil. Der er heller ikke tale om realitetsændring af det forhold, at hvor der regelmæssigt er foretaget omlæg i form af pløjning m.v., kan dette videreføres i samme omfang.

I § 3 i forslaget er det bestemt, at tilstanden i de nævnte naturområder ikke må ændres. Hermed er der ikke tilsigtet en egentlig realitetsændring i forhold til de gældende §§ 43-43 b i naturfredningsloven, hvor opdyrkning, tilplantning og anden ændring kun kan ske med tilladelse fra amtsrådet, således som disse regler har været administreret på baggrund af bl.a. forarbejderne til de oprindelige lovbestemmelser, jf. nærmere i afsnit 7.

Sædvanlig vedligeholdelse af bestående dræningsanlæg vil ikke være i strid med bestemmelsen i § 3, stk. 2. I overensstemmelse med praksis efter de hidtil gældende regler vil imidlertid ny dræning, ændringer i eksisterende dræns placering, herunder nedlægning af drænrør i større udstrækning eller større dybde end hidtil, samt ændringer i eksisterende dræns diameter kræve dispensation. Betingelsen er, at arbejderne medfører ændringer af tilstanden i de beskyttede områder. Hvis dette er tilfældet, kræves der dispensation.

En udtømmende opregning af, hvad der er omfattet af bestemmelsen, er næppe mulig. Eksempelvis vil udsåning af kulturgræsser i en mose, på en hede eller strandeng være en ændring, hvis der ikke hidtil er udsået sådanne græsser. Det afgørende er ikke blot foranstaltningens karakter men navnlig den virkning, den har for området, nemlig om den »ændrer« dette og dermed ændrer naturtilstanden. I princippet er således alle ændringer omfattet. Ændringens væsentlighed er af betydning, når det skal afgøres, om der kan dispenseres. Uanset dette er der dog en nedre grænse for, hvad der kræver dispensation. Foranstaltninger kan være så perifere eller bagatelagtige, at de kan iværksættes uden dispensation. Det er i denne henseende ikke hensigten at ændre den hidtidige praksis på området, således som den bl.a. er beskrevet i de cirkulærer m.v., der er ud-